

[Morten Lange.]

Jeg skal dog lige gøre opmærksom på, at når jeg har koncentreret mig om de højst uddannede, så har jeg haft en anden bagtanke med det end blot det at skaffe penge i kassen og dette, at jeg synes, det var en retfærdig og rimelig handling over for de pågældende virksomheder at drage dem med ind i betalingsproblematikken. Det er også, fordi man ved at lægge en afgift af denne art og af denne størrelse på virksomhederne vil øve et mildt, behersket, beskedent, moderat, mådeholdende tryk på de ikke helt ubetydelige lønninger, som udbetales til de akademisk uddannede ansatte, og et sådant tryk synes jeg kun vil være rimeligt.

Der er altså mere end ét formål med forslaget, og det er efter min opfattelse så enkelt, at man ikke behøver en større kommissionsundersøgelse for at søsætte det. Men såsom man jo skal være lykkelig, hvis ens ideer kan leve videre også uden at blive vedtaget, så skal jeg naturligvis også stemme i med de opfordringer, der har været til ministeren om, at vi — såfremt dette forslag ikke går igennem denne gang — får igangsat en hurtig undersøgelse af, hvorledes virksomhederne på rimelig måde kan bidrage i forhold til det antal højt uddannede eller uddannede i det hele taget, som de benytter i deres produktion.

Jeg kan allerede på dette sørgelige tidspunkt sige, at hvis ikke de ændringsforslag, socialistisk folkeparti har stillet, bliver vedtaget — og det har jeg ikke rigtig hørt noget der tydede på — så vil socialistisk folkeparti ved tredje behandling — i modstrid med, hvad vi har gjort ved samtlige tidligere forslag vedrørende ungdommens uddannelsesfond — stemme imod lovforslaget. Det er ikke på noget punkt noget fremskridt. Når man ser på det med den sædvanlige omhyggelige rigsdagslup, er det endog et tilbageskridt, og derfor ville det være godt, hvis det blev forkastet, så vi kunne komme i gang med en ny lovgivning efter nye og rimelige principper og ikke blot en lovgivning, som giver os en ny administrationsordning uden at give mere uddannelsesstøtte.

Kjær Rasmussen: Med sit forslag til lov om uddannelsesstøtte får undervisningsministeren nu vedtaget nogle nye principper for støtten. Hovedvægten lægges på låntag-

ning, et princip, som vi allerede under første behandling tog kraftigt afstand fra, idet vi påviste, at denne fremgangsmåde ikke ville komme til at betyde nogen demokrativering af uddannelserne.

Vi har nu haft ungdommens uddannelsesfond i adskillige år, men hvad er der sket? Der er såmænd blot sket det, at antallet af arbejderbørn under højere uddannelse er vokset fra 8 pct. til 10 pct. Det er jo et latterligt lavt tal, når man tager arbejderbefolkningens procentvise andel af den samlede befolkning i betragtning.

Folketingsflertallet bør betænke, inden det vedtager ministerens forslag, at når man skubber vægten over på lån, så vil belastningen blive forøget væsentligt på grund af det høje renteniveau. Flertallet bør betænke, at regeringen overvejer bortfald af fradragsretten for renter af privat gæld, hvilket også vil ramme de uddannelsessøgende hårdt. Flertallet bør betænke, at unge under uddannelse ikke får kompensation for momsforhøjelsen. Det gør derimod de skattefri millionærer med børn. Unge under uddannelse, der tit lever på eller måske endda under et eksistensminimum, skal gennem momsforhøjelsen være med til at betale arbejdsgivertilskuddet. Flertallet bør endelig tænke på, at de foreslåede huslejestigninger vil ramme de unge under uddannelse særlig hårdt.

Men disse kendsgerninger springer flertallet altså blot over. Regeringens manglende vilje til demokratisering af uddannelserne lader sig ikke skjule mere, og den lader sig specielt ikke skjule på baggrund af, at DSF har krævet i en kongresbeslutning, at de til rådighed værende midler fordeles på en anden måde, nemlig sådan at de bliver placeret hos de grupper, hvor demokratiseringseffekten ville blive størst, og det vil sige en placering hos de grupper, som står i valgsituationerne, de grupper, som skal foretage et valg mellem f. eks. boglig eller ikke-boglig uddannelse, mellem udmeldelse eller forbliven i skolen, mellem realeksamen eller studentereksamen, mellem lærlingeuddannelse eller en stilling som ufaglært. Det er bl. a. til disse grupper, DSF har foreslået stigningen henlagt, men se, om regeringen vil. Nogle af disse grupper skal i stedet for ind under kommunerne, hvilket VS aldeles ikke anser for at være tilfredsstillende.